

FP9

**FOLKESKOLENS
PRØVER**

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

DANSK, LÆSNING OG RETSKRIVNING

Retskrivning

Opgavehæfte

Retskrivning varer 1 time (60 minutter)

Onsdag den 4. december 2024
Kl. 13.00-14.30

Den Blå Avis

For godt 43 år siden _____ eventyret om Den Blå Avis. Den unge _____ Jac Nellemann havde, _____ af den svenske avis Gula Tidningen, fået en idé til, _____ man kunne sælge sine _____ ting: Han ville _____ en avis, hvor man gratis kunne indrykke _____. I samarbejde med en _____, Karsten Ree, som han kendte fra _____, blev idéen til virkelighed. Den 31. _____ 1981 kunne man for første gang handle via Den Blå Avis. Dengang _____ den blot som trykt avis, der kunne købes for syv kr. Avisen _____ sig ud med sin blå farve og levede således _____ ud op til sit navn.

Trods rig _____ for at gøre gode køb blev _____ alligevel modtaget med en vis _____ i starten. Folk havde _____ ved at tro på, at man som sælger virkelig kunne få spaltepads uden _____. Især var man _____ vest for _____. Her måtte Karsten og Jac _____ sig med en anden bekendt, den _____ Frank Ludvigsen, der efter _____ uden den store betænkningstid gik _____ ind i arbejdet med at overbevise jyderne. Han blev _____ bestyrelsesmedlem og _____ for avisvirksomheden.

I 1985 _____ Den Blå Avis ind på det tyske marked, der derefter blev den del af virksomheden, som Jac _____ sig om. Tre år senere overlod han den danske del til Karsten, som således blev _____ af Den Blå Avis A/S.

I 1995 gik Den Blå Avis med Frank i _____ online på www.dba.dk. Det var dog _____ muligt at købe _____ i papir, og da avisen i 2007 blev gratis, voksede _____ af læsere med over en _____ million. Samme år _____ avisen ligeledes

som den bedste _____ på nettet. Karsten valgte dog at sælge avisen i 2008 til _____ eBay. Salget _____ ham et par milliarder kr. Først i 2014 var det ikke længere _____ med en papiravis i handlen.

I 2020 blev Den Blå Avis solgt igen til _____ Schibsted og kom på den måde tilbage på nordiske hænder.

Der er sket meget på genbrugsscenen, siden Den Blå Avis _____ i 1981. Danskernes forhold til at købe brugt har ændret sig _____. Er man ude efter en _____, vil mange i dag kigge forbi dba.dk eller _____ ind på appen af samme navn. Det er _____ ikke alt, man må sælge. Salg af skydevåben, toldfri varer, _____ til overpris og kopivarer _____ eksempelvis ikke. _____ stilles der særlige krav til handel med dyr og overholdelse af _____, herunder _____.

Bæredygtigt design

Ret en tekst

Ret fejlene i teksten, så den bliver korrekt. Kommateringen skal ikke ændres.

Løser du opgaven på papir, skal du strege det forkerte ud og skrive det rigtige ovenover, som vist i eksemplet herunder.

dansk

"Danmarks næste klassiker" er en Dansk tv-serie, hvor fem designer konkurrerer om at skabe Danmarks næste designklassiker. I seriens finale skal designerne skabe en lænestol, og dommerne vil vælge det design, der har størst pottentiale til at blive Danmarks næste klassiker. Serien er kendt for at fremhæve bæredygtighed og genbrug i designprocessen. Et eksempel på dette er virksomheden Næste, som producerer arkitektergnede skure af genbrugsmaterialer. Materialerne, som bruges i skurene, er genbrugt kvalitetstræ og teglsten, som ellers ville værre blevet distrueret. Således kan genbrug indgå i smukke og funktionelle produkter. "Danmarks næste klassiker" er en spændende serie, der hviser, hvordan bæredygtighed og genbrug kan blive sentrale nøgleord i en designproces.

Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du rette fejlene i den redigerbare tekst herunder.

Intelligent design

Rigtig ordklasse og form

Omskriv til den rigtige form af de ord, der står i parentes, fx *spise* til *spiser*. Eller omskriv til den rigtige ordklasse, fx *spise* til *spisning*.
Se hvordan i eksemplet.

Intelligent design er en teori, der siger, at (univers) universet og livet på jorden er skabt af en (intelligens) _____ skaber snarere end ved en (tilfælde) _____ proces som evolution.

Teorien er ikke (videnskab) _____ anerkendt og er (blive) _____ kritiseret af mange videnskabsfolk. Intelligent design-teorien (opfatte) _____ i dag af mange som kontroversiel, ikke mindst fordi den ofte bliver brugt i den indædte debat om (undervise) _____ i biologi i USA.

Teorien er også kendt som en variant af kreationisme, som er en kirkelig retning, der forkaster (biologi) _____ udviklingslære og hævder, at verden er skabt af Gud som beskrevet i Bibelen. Kreationisme fylder ikke så meget i Danmark, men (have) _____ vundet indpas i USA, endda med tilhængere helt oppe i toppen af Det Republikanske Parti.

Designotes kundeanmeldelse

Sæt kommaer

Sæt de kommaer, som mangler. Du kan sætte kryds og bolle i teksten.
Det er valgfrit og indgår ikke i bedømmelsen af din besvarelse.
Husk at angive, hvilken slags komma du sætter.

Løser du opgaven på papir, skal du indsætte de kommaer, som mangler, i teksten herunder.

☐

Jeg sætter startkomma.

☐

Jeg sætter ikke startkomma.

1. Jeg bestilte to varer hos Designote men i stedet for min jakke kom der to par bukser med pakken.
2. Da jeg henvendte mig til kundeservice bekræftede de at Designote havde sendt mig forkerte varer.
3. Videre forklarede de at hvis jeg ville lave en ny ordre og sende dem ordrenummeret ville de tilbagebetale fragtomkostningerne og tilbyde mig 50 % rabat på jakken.
4. Jeg skal altså nu pakke ned indlevere til pakkeshop foretage ny bestilling sende ordrenummer og stå for det hele selv.
5. Rabatten er god stil synes jeg men jeg savner lidt mere service må jeg sige.

Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du indsætte de kommaer, som mangler, i den redigerbare tekst herunder.

☐

Jeg sætter startkomma.

☐

Jeg sætter ikke startkomma.

Genbrug er in

Ét eller flere ord?

Ret fejlene i teksten, så den bliver korrekt. Kommateringen skal ikke ændres.

Løser du opgaven på papir, skal du strege det forkerte ud og skrive det rigtige ovenover som vist i eksemplet herunder.

genbrugstøj

Tidligere købte de fleste ~~genbrugs-tøj~~ for at spare penge. Sådan kan det stadig godt forholde sig, men idag gør man det i høj grad også for klimaets skyld. I sær er mange unge mennesker blevet forbruger bevidste og tager af stand fra den kultur, hvor man blot bruger tøjet få gange for derefter at smide det ud. Genbrug er i takt her med også kommet på dagsordenen i mode industrien, der i højere grad har fokus på genanvendelse og redesign.

Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du rette fejlene i den redigerbare tekst herunder.

Røde Kors Genbrug

Fra datid til nutid

Teksten står i datid.
Ret udsagnsordene (verberne) i teksten, så de kommer til at stå i nutid.
Kommateringen skal ikke ændres.

Løser du opgaven på papir, skal du strege det forkerte ud og skrive det rigtige ovenover som vist i eksemplet herunder.

Har

~~Havde~~ du garderoben fyldt med tøj, som du ikke længere brugte, eller lå der ting derhjemme, som kunne få nyt liv? Du gav det en meningsfuld skæbne ved at donere det til Røde Kors Genbrug!

Indtægterne fra salget støttede Røde Kors' arbejde for at hjælpe samfundet og mennesker i nød. De behøvede vores hjælp. Sammen gjorde vi en positiv forskel!

Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du rette fejlene i den redigerbare tekst herunder.

Kernekraft

Store og små bogstaver

Ret fejlene i teksten, så den bliver korrekt. Kommateringen skal ikke ændres.

Løser du opgaven på papir, skal du strege det forkerte ud og skrive det rigtige ovenover som vist i eksemplet herunder.

Danmark

I danmark er flere igen begyndt at diskutere, om Atomkraft skal være en del af fremtidens energiforsyning. Atomforskeren Bent Lauritzen anser denne form for energi som en mulighed I forhold til at nå vores Internationale klimamål. Et flertal i folketinget er dog bekymrede og derfor stadig tilbageholdende med at tale alt for positivt om at opføre reaktorer med radioaktivt Plutonium på dansk jord. De fleste modstandere af en vis alder husker tiden i 1970'erne og 1980'erne, hvor mange her i landet protesterede mod kernekraftværket i den Svenske by Barsebäck.

Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du rette fejlene i den redigerbare tekst herunder.

Elevens Unilogin:
Skolens navn:
Tilsynsførendes underskrift:

Det følgende er ikke en del af prøven:

Dette prøvesæt er omfattet af ophavsretten, jf. ophavsretslovens § 1. Prøvesættet må alene anvendes til den på prøvesættet anførte prøve. Al anden anvendelse af prøvesættet, herunder visning eller deling f.eks. via internettet, sociale medier, portaler og bøger, udgør en krænkelse af Børne- og Undervisningsministeriets og evt. tredjemands ophavsret og er ikke tilladt. Overtrædelse af ophavsretten kan være erstatningspådragende og/eller strafbart.

Prøvesættet kan dog, efter at prøven er afsluttet, anvendes til undervisningsbrug på uddannelser m.v. omfattet af den lovgivning, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitet administrerer.